
**ГОДИШНО ОПОВЕСТЯВАНЕ
ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗИСКВАНИЯТА НА ЧЛ. 70 НА ЗКИ И ЧАСТ ОСМА НА РЕГЛАМЕНТ (ЕС) №575/2013**

2017 ГОДИНА

Април 2018 г.
София, България

СЪДЪРЖАНИЕ

I.	ОБХВАТ И МЕТОДИ НА КОНСОЛИДАЦИЯ	3
II.	ПРЕГЛЕД НА РАБОТАТА НА ИНСТИТУЦИЯТА	3
III.	ФИНАНСОВИ ДАННИ НА ИНДИВИДУАЛНА И КОНСОЛИДИРАНА ОСНОВА	5
IV.	ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА В „Ти Би Ай Банк“ ЕАД	7
1.	Тенденции, събития или рискове, оказващи влияние върху работата	7
2.	Структура и организация на управлението на риска	8
3.	Риск стратегия и апетит към риска на „Ти Би Ай Банк“ ЕАД.....	9
A.	Кредитен риск	10
B.	Ликвиден риск.....	20
C.	Пазарен риск	23
D.	Лихвен риск.....	24
E.	Операционен риск.....	25
F.	Репутационен риск.....	26
G.	Стратегически риски	26
H.	Риск, свързан със спазването на изискванията	27
V.	УПРАВЛЕНИЕ НА КАПИТАЛА. КАПИТАЛОВА АДЕКВАТНОСТ	27
1.	Управление на капитала. Капиталова адекватност.....	27
2.	Процес на управление на капитала	28
3.	Описание и употреба на стрес-тестове при изготвяне на ВААК	29
VI.	ЛИВЪРИДЖ	30
VII.	ПОЛИТИКА И ПРАКТИКА НА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА	31
VIII.	ОПОВЕСТЯВАНЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛ. 70 ОТ ЗАКОНА ЗА КРЕДИТНИТЕ ИНСТИТУЦИИ	32

I. ОБХВАТ И МЕТОДИ НА КОНСОЛИДАЦИЯ

Настоящото оповестяване е изгответо на консолидирана основа за институцията. Всички суми в оповестяването са в хиляди лева. Представените данни са актуални към 31.12.2017 г.

II. ПРЕГЛЕД НА РАБОТАТА НА ИНСТИТУЦИЯТА

„Ти Би Ай Банк“ ЕАД (наричана оттук нататък „Банката“) е учредена на 11 ноември 2002 г. под името „West-East Bank“ - акционерно търговско дружество с двустепенна система на управление, собственост на следните акционери: *Activa Holding B.V.*, Словения, *Factor Banka d.d.*, Словения и *LB Maxima d.o.o.*, Словения. След като на 13 август 2003 г. дружеството получава от Българската народна банка лиценз за извършване на банкови услуги, на 28 август 2003 г. Банката е вписана като акционерна компания в Софийски градски съд и започва своята дейност на 1 октомври същата година. През 2006 г. *Nova Ljubljanska Banka d.d.* от Словения придобива 97.01 % от акционерния капитал на Банката (останалите 2.99 % от акциите се държат от *Factor Banka d.d.*, Словения). Първоначалното име на Банката се променя на „NLB Bank West-East“ ЕАД, което по-късно е сменено с „NLB Bank Sofia“ ЕАД. На 28 юли 2011 г. Банката става част от групата *Kardan N.V.* (www.kardan.com), която чрез своето дъщерно дружество *TBIF Financial Services B.V.*, Холандия (www.tbif.com) придобива 100 % (38,399,001 акции) от капитала на Банката. *Kardan N.V.* се котира на борсата Euronext в Амстердам, както и на борсата в Тел Авив. През октомври 2011 г. капиталът на Банката е увеличен с 8,001 хиляди лева, а в края на ноември 2011 г. името на Банката е променено на „Ти Би Ай Банк“ ЕАД. На 11-ти август 2016 г. финансовият холдинг *4Finance Holding S.A.*, една от най-големите групи за онлайн и мобилно кредитиране на физически лица, придобива 100% от акциите на „Ти Би Ай Банк“ ЕАД чрез придобиване на 100% от акциите на дружеството-майка *TBIF Financial Services B.V.*, Холандия от *Kardan N.V.*, след одобрение от надзорните органи Към 31 декември 2016 г. капиталът на Банката възлиза на 81 600 хиляди лева, като броят на безналичните акции е 81 600 000 и всяка една от тях е с номинал от 1 лев. Едноличният собственик на капитала на холандското дружество *TBIF Financial Services B.V.* капитал е финансова група, която предлага бързи и удобни кредити на клиенти в 17 страни.

„Ти Би Ай Банк“ ЕАД е лицензирана от Българската народна банка за извършване на банкови операции в България и Румъния, както и за провеждане на транзакции и за предоставяне на услуги като инвестиционен брокер по силата на Закона за публично предлагане на ценни книжа и свързаните с него нормативни актове. Чрез своя главен офис, разположен в гр. София, ул. „Димитър Хаджиоцев“ № 52-54, както и чрез своя клон в Букурещ, регистриран през октомври 2012 г. въз основа на единното европейско паспортно право, Банката предлага на своите местни и чуждестранни клиенти широка гама от банкови услуги. На територията на България и на Румъния услугите на Банката се предоставят чрез нейните офиси и изнесени работни места, които към 31.12.2017 г. са 305 за България и Румъния, като общият брой на служителите е 1 684.

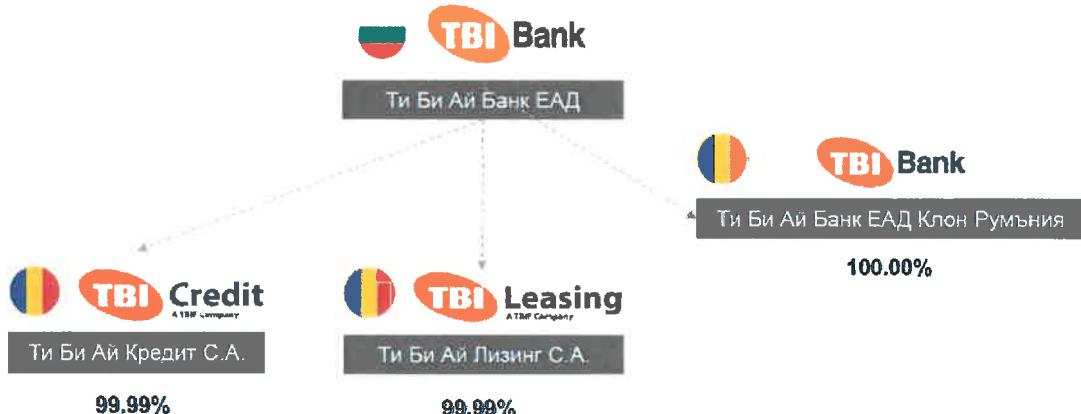

www.tbibank.bg

www.tbibank.ro

Към 31 декември 2017 г. „Ти Би Ай Банк“ ЕАД притежава 99.99% дялове от капитала на „Ти Би Ай Кредит“, Румъния и 99.99% дялове от капитала на „Ти Би Ай Лизинг“, Румъния. Останалите 0,1% са собственост на TBIF Financial Services B.V., Нидерландия.

„Ти Би Ай Лизинг ИНФ“ С.А. притежава 99.94% от дяловете на „Ти Би Ай Флийт Мениджмънт“ С.А., Румъния.

„Ти Би Ай Банк“ ЕАД е с двустепенна система на управлени – Надзорен и Управителен съвет. Всички членове на Надзорния и на Управителния съвет на Банката отговарят на изискванията на Закона за кредитните институции, както и на разпоредбите на Наредба № 20 на Българската народна банка.

Надзорният съвет се състои от поне 3 (трима), но не повече от 7 (седем) члена. Членовете на НС се избират и освобождават от Общото Събрание на акционерите. Членовете на НС се избират за срок от 5 (пет) години. В състава на Надзорния съвет на „ТИ БИ АЙ Банк“ ЕАД се включват лица с подходяща квалификация и професионален опит, съответстващи на осъществяваните от Банката дейности и основните рискове, пред които тя е или може да бъде изложена.

Членовете на УС се избират от Надзорния Съвет за срок от 5 (пет) години. Управителният Съвет се състои от поне 3 (три) члена, но не повече от 7 (седем) члена. Най-малко 2 (двама) от членовете на УС следва да са Изпълнителни Директори (изпълнителни членове), като Банката се представлява от двама Изпълнителни Директори само заедно.

Членовете на УС, с одобрение на НС, избират помежду си Изпълнителните Директори, Председател на Управителния Съвет и Заместник председател на Управителния Съвет. За Изпълнителни Директори могат да се избират само лица, които са получили съответното предварително одобрение от Българска народна

Годишно оповестяване

във връзка с изискванията на чл. 70 на ЗКИ и Част Осма на Регламент (ЕС) №575/2013 на „Ти Би Ай Банк“ ЕАД към 31.12.2016
стр. 4 от 32

банка да управляват и представляват Банката по реда, предвиден в действащото законодателство. Членовете на Управителния съвет са утвърдени професионалисти с доказани лидерски качества, представляващи предпоставка за постигане на целите на Банката.

Дейността на банковия клон се ръководи от двама (2) управители, които действат в качеството си на законни представители на въпросния клон и изпълняват своите служебни задължения съгласно действащите нормативни разпоредби, Устава на „Ти Би Ай Банк“ ЕАД, Устава на банковия клон, вътрешните правила на „Ти Би Ай Банк“ ЕАД и решенията, приети от Управителния съвет на „Ти Би Ай Банк“ ЕАД.

„ТИ БИ АЙ Банк“ ЕАД няма изрична писмена политика за многообразие по отношение на административните, управителните и надзорните органи, но състава на тези органи е функционално разнообразен по отношение на аспекти като възраст, пол, образование и професионален опит.

III. ФИНАНСОВИ ДАННИ НА ИНДИВИДУАЛНА И КОНСОЛИДИРАНА ОСНОВА

Годишният финансов отчет на „Ти Би Ай Банк“ ЕАД е изгoten в съответствие с прилаганите в Европейския съюз международни стандарти за финансова отчетност. Позициите, включени във финансовия отчет на Банката, са изчислени и представени в националната валута на Република България – български лев (BGN) – която се явява функционалната и отчетна валута на Банката. Съгласно разпоредбите на Закона за БНБ, от 1 януари 1999 г. българският лев е фиксиран към еврото в съотношение 1.95583 лева за 1 евро.

Сравнението на данните на индивидуална и консолидирана основа е посочено по-долу:

	Индивидуален ГФО		Консолидиран ГФО	
	2017	2016	2017	2016
АКТИВИ				
Парични средства в каса и по сметки в централни Е	166 684	66 399	166 686	66 402
Предоставени средства на други банки	18 363	105 681	21 174	107 341
Финансови активи, държани за търгуване	10	1 019	10	1 019
Нетекущи активи, държани за продажба	13 937	17 222	14 558	30 150
Финансови активи на разположение за продажба	26 519	10 764	26 519	10 764
Други активи	3 821	10 092	5 452	5 428
Текущи данъчни активи	1942	104	2290	254
Предоставени заеми на клиенти	431 819	350 998	467 023	379 929
Инвестиции, държани до падеж	0	8 081	0	8 081
Инвестиции в дъщерни дружества	11 148	11 148	0	-
Нематериални активи	3 062	1 406	3 541	1 629
Имоти и съоръжения	11 001	11 339	11 475	12 742
ОБЩО АКТИВИ	688 306	594 253	718 728	623 739
ПАСИВИ	0	0	0	0
Деривативи	0	0	0	0
Привлечени средства от банки	224	31	224	31
Привлечени средства от клиенти	0	5 879	0	5 879
506 824	441 860	502 913	438 960	
Други привлечени средства	502	924	502	1052
Нетекущи пасиви държани за продажба	0	-	0	9273
Други пасиви	16 681	11 986	30 947	22 522
ОБЩО ПАСИВИ	524 231	460 680	534 586	477 717
СОБСТВЕН КАПИТАЛ	0	0	0	0
Основен капитал	0	0	0	0
Законови резерви	81 600	81 600	81 600	81 600
Преоценъчен резерв	8 350	7 168	8 392	7 187
Резерв от превръщане в чуждестранна валута	232	89	231	99
Натрупана печалба	87	24	-896	-191
73 806	44 692	94 815	57 327	
Общо собствен капитал	164 075	133 573	184 142	146 022
Общо пасиви и собствен капитал	688 306	594 253	718 728	623 739

Годишно оповестяване

в хил. лв.

	Индивидуален ГФО		Консолидиран ГФО	
	2017	2016	2017	2016
Отчет за всеобхватния доход				
Приходи от лихви	88 013	64 618	123 115	91 535
Разходи за лихви	-7 269	-5 978	-7 443	-6 372
	0	0	0	0
Нетен лихвен доход	80 744	58 640	115 672	85 163
Приходи от такси и комисионни	16 253	12 170	24 568	16 896
Разходи за такси и комисионни	-2 874	-2 244	-8 416	-3 270
	0	0	0	0
Нетен доход от такси и комисионни	13 379	9 926	16 152	13 626
Нетни печалби от търговски операции	3058	851	235	3 961
Други оперативни разходи	-48 232	-36 203	-73 135	-62 015
Загуби от обезценка на финансови активи	-14 084	-6 448	-25 278	-11 516
Обезценка на други активи	-75	-27	-15	-82
Загуба от операции с деривативи	-952	-885	-976	-885
Други оперативни приходи	0	571	11140	8 450
Печалба преди данъци	33 838	26 425	43 795	36 702
Разходи за данъци	-3 321	-2 507	-4 892	-4 159
Печалба за годината	30 517	23 918	38 903	32 543
Друг всеобхватен доход за периода	206	135	-562	-1
Общ годишен всеобхватен доход	30 723	24 053	38 341	32 542

Разпределението на нетния лихвен доход по основни бизнес линии е представено по-долу.

2017 г.

Търговски сектор	Лихвени приходи	Лихвени разходи	Нетен лихвен приход	Приходи от такси	Разходи за такси	Нетен приход от такси
Предоставени заеми на клиенти	117 879	6 305	111 574			
Финансов лизинг	4 071		4 071			
Предоставени средства на други банки и финансови институции	10	1 124	(1 114)	24 568	8 416	16 152
Инвестиции на разположение за продажба	530		530			
Инвестиции, държани до падеж	462		462			
Инвестиции, държани за търгуване	163		163			
Общо	123 115	7 443	115 672	24 568	8 416	16 152

IV. ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА В „Ти Би Ай Банк“ ЕАД

1. Тенденции, събития или рискове, оказващи влияние върху работата

Основните рискове, съществуващи дейността на „Ти Би Ай Банк“ ЕАД и целия банков сектор, са както следва:

- Кредитен риск: текущ и потенциален риск за печалбите и капитала, възникващ в резултат на неспазване от страна на дължника на изискванията по подписан с Банката договор, или в резултат на неспособността на дължника да съблюдава договорните условия.
- Риск от концентрация: като част от кредитния риск включва вероятност от неизпълнение на задълженията, свързани с индивидуални клиенти или експозиции към кредитополучатели със сходни характеристики, зависима от общи фактори, като отрасъл, икономика, географско разположение и вид финансови инструменти.
- Остъпъчен риск: подкатегория на кредитния риск, който се появява тогава, когато използваните от Банката признати техники за измерване и намаляване на риска се оказват по-малко ефективни от очакваното.
- Риск по разплащанията: риск от неполучаване на пари в брой или на активи, закупени от контрагент по дадена транзакция, при която Банката е осигурила съответния актив или е предоставила договорените кешови средства.
- Ликвиден риск: възниква от невъзможността на Банката да посрещне своите задължения на съответната падежна дата.
- Пазарен риск: произтичащ от неблагоприятни промени във валутните курсове, цените на ценни книжа, стоки или финансови инструменти.
- Лихвен риск – подкатегория на пазарния риск, свързан с инкасиране на загуби вследствие на неблагоприятни промени в лихвените нива.
- Операционен риск: загуби, произтичащи от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, хора и системи или от външни събития. Към тази категория може да бъде причислен и правният риск, който представлява риск от загуба, генерирана от неспазването на законите, поднормативните актове, наредбите, препоръките, договорите, добрата банкова практика или етичните норми.
- Репутационен риск: загуба при сериозно спадане на общественото доверие към институцията от страна на клиентите, акционерите, бизнес-партньорите и др. контрагенти, в резултат на появата на неблагоприятна, увреждаща репутацията информация в общественото пространство.
- Стратегически риски: произтичащи от неправилни управлениски решения, от неподходящо прилагане на приети стратегии или от липсата на реакция срещу колебания, настъпили в условията за извършване на търговска дейност.

Ръководството на Банката е изготвило интегрирана и реализирана в рамките на цялата институция политика за поемане на рискове, която се основава на доброто познаване и управление на опасностите, на които е изложена Банката, и която отчита нейния собствен апетит за риск и ясна стратегия за развитие. Управлението и контролирането на отделните видове риск в „Ти Би Ай Банк“ ЕАД е подробно описано във вътрешните документи, политики и работни правила, като неговата цел е гарантиране на адекватна, навременна и постоянна идентификация, измерване, оценяване, наблюдение, намаление и докладване на

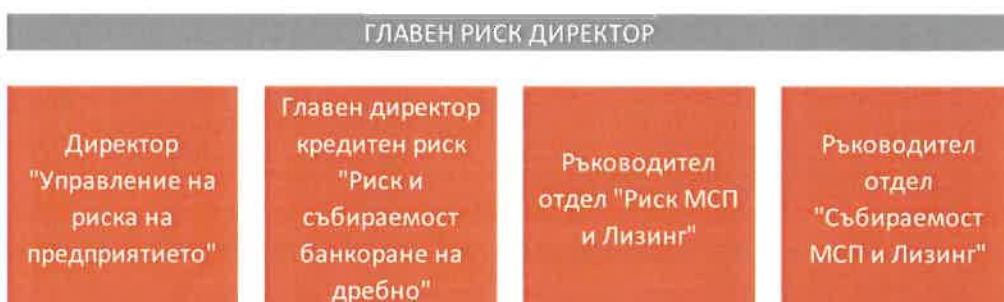
рисковете, пред които финансовата институция бива изправена в хода на дейностите, извършвани от нея на структурно и организационно ниво..

2. Структура и организация на управлението на риска

Отговорен за управлението на риска, поет от Банката в извършваните от нея транзакции, е преди всичко Управителният съвет, който:

- задава стратегическите направления;
- определя стратегия за прогнозиране и управление на риска;
- преследва цели, свързани с рисковия профил, и
- отговаря за изпълнението на политиката по управление на риска, одобрена от Комитета по управление на риска.

Функцията "Риск" в банката се контролира от изпълнителен директор (главен директор по риска), който е избран от Надзорния съвет и е независим от бизнес функциите. Отделите и мениджърите, които докладват на главния риск директор са:

Комитетът по управление на риска, учреден в банка, в съответствие с разпоредбите на Наредба № 7 на БНБ, е отговорен за изготвянето и прилагането на рамка за управление на риска в рамките на групата. Комитетът по управление на риска, съветва Управителния съвет и Надзорния съвет относно параметрите на настоящия и бъдещ риск апетит и рисковата стратегия на Групата и подпомага Управителния съвет и Надзорния съвет в контрола по изпълнението на тази стратегия. Другите компетентни органи в Банката, а именно Комитетът по управление на Активите и Пасивите (КУАП), Кредитният комитет, Комитетът по обезценки, Комитетът Банкиране на дребно и др. са отговорни за изготвянето на политиките по управление на риска в Групата за различните сфери на дейност, които впоследствие се одобряват от Комитетът по управление на риска. Политиките за управление на риска на Групата са създадени с цел да се идентифицират и анализират рисковете, на които е изложена Групата, да се създадат подходящи лимити и механизми за техния контрол. Организирането и дефинирането на компетенциите за управление на риска в „Ти Би Ай Банк“ ЕАД стъпва върху принципите на сигурност, последователност, комуникация и сътрудничество, които са насочени към предотвратяването на конфликт на интереси и към осигуряването на един прозрачен и документиран процес при вземането на решения. В „Ти Би Ай Банк“ ЕАД функционира и одитен комитет, който играе важна роля в управлението на риска.

По линия на своите пълномощия Управителният съвет на Банката, както и нейните комисии и комитети, имат право да възлагат на по-долни управленски звена определени работни задължения, свързани с контролирането на нивото на поетия от Банката риск. В редовните срещи на сформираните от Банката и избрани тук по-долу комисии, комитети и работни групи за оценка на резултатите участват администратори, имащи отношение към управлението на риска.

- Комитетът за управление на активите и пасивите отговаря за цялостната работа с балансовия отчет на Банката и наблюдава лихвените нива и ликвидността в съответствие със своите компетенции и организационна структура, посочени във вътрешните правила на институцията;

- Комисията за отпускане на кредити (Кредитен комитет) е органът, който е овластен да одобрява възникването на рискови експозиции към корпоративни клиенти. Кредитни експозиции, базирани на предварително зададени ограничения, подлежат на последващо одобрение от страна на Управителния съвет и/или трябва да бъдат потвърдени от Надзорния финансов комитет или от Надзорния съвет;
- Съгласно българското законодателство, Комитетът по обезценки е специализиран вътрешен орган за оценка и класификация на рисковите експозиции;
- Специална служба отговаря за предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма, както и за риска, свързан със спазването на изискванията.

Банковите отдели, участващи в процеса по управление на риска, се стремят да оптимизират рисковия профил на своите портфейли във всяка една от записаните тук по-горе категории. Основните задачи на отделите са свързани с разработването, дефинирането и прилагането на инструменти и методологии за анализ на рисковете, които съществуват извършваните от институцията дейности. Най-важните задължения и отговорности, упражнявани от различните отдели за управление на риска, са както следва:

- Изготвят съответната политика за управление на риска и упражняват мониторинг върху нейното следване.
- Разработват, създават и прилагат методи и процеси за управление на риска.
- Следят дали стандартите, политиката и методологията за управление на риска се спазват от страна на всички търговски звена и отдели.
- Отговарят за определяне и съблюдаване на лимитите, заложени за отделните търговски звена, както и за одобряване на ограниченията, наложени от компетентните власти.
- Участват активно в процеса на утвърждаване на нови продукти.
- Дават мнения и предложения по конкретни бизнес решения и свързаните с тях рискове.
- Извършват активно управление на риска (работка с различни портфейли, намаляване на риска, диверсифициране и анализ на рисковия портфейл) при спазване на предварително зададения от институцията апетит за риск.
- Провеждат редовно наблюдение върху рисковия профил на Банката и подават отчети за неговото състояние.

3. Риск стратегия и апетит към риска на „Ти Би Ай Банк“ ЕАД

Стратегията по отношение на риска, одобрена от компетентните органи на банката описва планираната бизнес структура на Банката и нейното стратегическо развитие от гледна точка на риска, в съчетание с поставените от институцията цели. Тя също така дефинира политики, създава общо приемане на целите, които трябва да бъдат постигнати при управлението на банковите рискове, и предоставя основа за управлението и контролирането на риска.

Параметрите на апетита за риск се определят по време на годишния процес по бюджетиране и се фиксираят от компетентните органи на „Ти Би Ай Банк“ ЕАД и от съответните експертни комисии/комитети на Банката. Апетитът за риск задава размера на риска, който Банката желае да поеме (стойност на активите, рисково претеглени активи, обем на външно финансиране), както и сумата на наличния капиталов буфер (собствен капитал, провизии за загуби от кредити, печалба). Бюджетът посочва също така и тази част от капитала, която институцията е готова да задели с цел покриване на количествено определените рискове (рискови буфери, капиталови коефициенти). След това въпросният рисков капитал се разпределя между търговските звена вътре в организацията и се наблюдава на месечна база.

Количествените параметри на апетита за риск, определени по един ясен и последователен начин (размер на капитала и сума на заложените обезценки), както и неговите количествени аспекти, набелязани от

стратегическите направления, бизнес плановете, вътрешните политики и правила за управление на риска, представляват важни входни данни за управлението и планирането на капитала на Банката.

A. Кредитен риск

С цел управление на кредитния риск, Банката е разработила строги процедури за анализ и оценка на потенциалните кредитополучатели, включващи рейтингови техники и подробна проверка на подадените данни. Съгласно вътрешните правила на Банката, тя извършва предварителен анализ и последващ месечен мониторинг по икономически отрасли за наличието на концентрация на свързани лица.

Кредитният риск включва изброените по-долу подкатегории, които се наблюдават и управляват от „Ти Би Ай Банк“ ЕАД, като съответните параметри, процедура и механизми за контрол се дефинират във вътрешни документи – „Правила за Оценка и управление на кредитния риск“, „Политика и процедура на „Ти Би Ай Банк“ ЕАД - клона в гр. Букурещ за отпускане на заеми към лица със свободни професии, юридически лица и други субекти, оприличени на юридически лица“, а именно:

- (a) Риск от неизпълнение – кредитополучателят не е в състояние да изпълнява своите договорни, финансови задължения по причина на възникнало неизпълнение, изразено под формата на неплащане или принудителна промяна в установени по договор плащания от страна на въпросния кредитополучател. Икономическата загуба в случай на неизпълнение зависи от няколко фактора, като например вида продукт, подчиненост, наличие на гаранции, стойност на обезпечението и пр.
- (b) Риск от концентрация – среща се при финансирания, различни от банкирането на дребно. Това е риск от загуба в случай на прекомерна експозиция към индивидуални обекти, група от свързани лица или групи от кредитополучатели със сходни бизнес характеристики или принадлежащи към подобни отрасли. В банкирането на дребно рисковете от концентрация могат да бъда разграничени по вид продукт, общи продуктови характеристики и други хомогенни параметри на физическите лица.

При контролирането на риска от концентрация Банката спазва следните лимити, наложени върху клиенти, различни от банки:

- Общата експозиция към даден клиент или към група от свързани лица не трябва да надвишава нормативно разрешения и вътрешно одобрения лимит от 25 % от собствения капитал на Банката (капиталова база);
- Общата експозиция към държави-членки на ЕС и ОИСР подлежи на оценка на риска на съответната държава;
- Всички експозиции, които надхвърлят 10% от капиталовата база подлежат на одобрение от Управителния съвет.

През 2017 г. не са констатирани нарушения на тези лимити.

Заеми, отпуснати на клиенти	2017	2016
Банкови кредити, предоставени на:		
Корпоративни клиенти	91 930	95 031
Физически лица	390 997	279 538
Служители	1 569	1 669
Общо заеми, отпуснати на клиенти	484 496	376 238
Провизии за загуби от обезценка	(41 121)	(26 570)
Общо нетни заеми, отпуснати на клиенти	443 375	349 668

Структурата на кредитния портфейл (без заеми към банки) към 31.12.2017 г. е както следва:

Икономически отрасъл BGN '000	2017		2016	
	Балансова стойност	%	Балансова стойност	%
Търговия	13 209	3%	14 482	3.85%
Селско стопанство	13 213	3%	13 638	3.62%
Строителство и недвижими имоти	41 421	9%	39 047	10.38%
Услуги	11 981	2%	10 089	2.68%
Производство	7 236	1%	5 501	1.46%
Туризъм	4 795	1%	12 193	3.24%
Други финансови институции	75	0%	81	0.02%
Физически лица	390 997	81%	279 538	74.30%
Служители	1 569	0%	1 669	0.44%
Обща сума на заемите отпуснати на клиенти	484 496	100%	376 238	100%

Риск от концентрация по географски район				
Обща сума на финансовите активи с експозиция към рисков концентрация (в хил. лв.)				
Година	2017	дял	2016	дял
България	296 913	44%	227 617	40%
Румъния	360 526	53%	324 684	57%
Други страни	20 801	3%	13 696	2%
Общо	678 240	100%	565 997	100%

Вътрешнобанковите лимити са съобразени с одобрените от ръководството на Банката индивидуални ограничения и отговарят на действащото законодателство.

Рискът от концентрация е възможно да съществува при основни активи, при доставчици на кредитна защита (обеспечения), както и при лица, предоставящи кредитна защита чрез гаранции. Тези случаи се анализират и оценяват така, че регулаторните и вътрешни изисквания да не бъдат надвишавани.

Управлението на кредитния риск в „Ти Би Ай Банк“ ЕАД се извършва на две нива – индивидуален клиент и кредитен портфейл:

А) Класифицирането на индивидуалните клиенти се основава на оценката за тяхната способност да погасяват своите задължения към Банката на датата на падеж и се извършва при отчитане, но не само, на следните фактори:

- Търговската история на клиента;
- Индустриски анализи – развитие на конкретния отрасъл през последните няколко периода; тенденции и пр. „Ти Би Ай Банк“ ЕАД класифицира икономическите браншове като предпочитани (земеделие, търговия, производство, услуги), непредпочитани (строителство, хотели и ресторант) и забранени (търговия с оръжие, незаконна дейност, юридически кантори);
- Информация за свързани страни/лица – групова, рискова експозиция;
- Обща експозиция на групата от свързани лица на кредитополучателя, процент на общата експозиция към капиталовата база на Банката, както и класификационната група;

- Финансов анализ на кредитополучателя – оборот, структура на активите и пасивите, коефициент на задължнялост и пр.;
- Способността на кредитополучателя да генерира достатъчен по обем паричен поток, необходим за редовното посрещане на неговите задължения към Банката и към бъдещите му съдружници;
- Спазване от страна на клиента на негови минали задължения към Банката и други кредитори;
- Проверка на кредитоискателя, на неговите собственици, на мениджърския му екип и на свързаните с него лица в Търговския регистър, Централния кредитен регистър, Имуществения регистър и др.;
- Проверка в Националната агенция за приходите на клиента в качеството му на работодател;
- Проследяване на досието на клиента в „Ти Би Ай Банк“ ЕАД;
- Информация за подадени документи;
- Позиция на клиента по отношение на неговия пазарен дял и неговата конкуренция, допълнителни доставки, еластичност на изискванията, платежни условия на продажбите и покупките и пр.;
- Взаимоотношения на клиента с Банката и минало изпълнение на негови задължения към всички бизнес партньори;
- Обезпечение – вид, качество, ликвидност, обезценка, разположение и пр.;
- Сътношение на обезпечението;
- Предотвратяване на измами – клиентът не е подал поисканата информация или е представил такава, която е с неточно съдържание;
- Проверка в черния списък на Банката;
- Оценка на клиента, извършена от банковия анализатор на риска.

Управлението на кредитния риск включва освен това и последваща оценка на всички клиенти и на кредитните лимити, като в рамките на този процес всеки един от описаните тук по-горе елементи се проверява най-малко веднъж годишно.

С цел управление на кредитните рискове Банката е създала нива на одобрение. В зависимост от общата експозиция (настояща или бъдеща), заемите се изпращат за одобрение до съответното ниво или нива. Експозицията на всеки един клиент/кредитоискател, включително друга банка или посредник, е допълнително ограничена от подлимити (покриващи балансовите експозиции, условните задължения и неотменимите ангажименти) и лимити, наложени върху ежедневни рискове, свързани с търговски позиции, като например договори за бъдещи доставки. Реалните експозиции до нивото на съответните ограничения се наблюдават всеки ден. Експозицията към кредитен риск се управлява чрез постоянен анализ на способността на кредитополучателя и/или на потенциалния търсач да изпълнява своите задължения, както и чрез промяна на кредитните лимити, ако това се налага.

През 2017 г. създадените рискови експозиции на Банката се класифицират в четири групи на базата на следните критерии за ниво на кредитния риск:

- **Редовни експозиции** – това са рискови експозиции, които се обслужват, а данните за финансовото състояние на кредитополучателя не пораждат съмнения за пълното изплащане на неговите задължения. Рисковата експозиция се дефинира като редовна при едновременното прилагане към нея на следните условия:
  - Главницата и лихвата се погасяват съгласно условията на договора или са забавени в рамките на 30 дни, но това закъснение е прието за случайно;
  - Кредитополучателят оползотворява заема по предвидения в съответния договор начин;
  - Банката разполага с достатъчна по обем актуализирана информация за финансовото състояние на кредитополучателя, за свързаните с неговата търговска дейност документи и за ресурсите, необходими за изплащане на неговите задължения.
- **Експозиции под наблюдение** – това са рискови експозиции, при които има отчетени несъществени нарушения по тяхното обслужване, или при които съществува вероятност от влошаване на финансовото положение на дължника, което би поставило под въпрос цялостното изпълнение на неговите

задължения. Рисковата експозиция се определя като такава, която е под наблюдение, ако са изпълнени следните изисквания:

- Има натрупани закъснели изплащания както на главницата, така и на лихвата, които са просрочени за период от 31 до 90 дни;
  - Дължникът използва кредита за цели, различни от тази, която е заложена в съответния договор;
  - Има предоговаряне на крайния срок за погасяване с еднократна вноска на заем, който е бил отпуснат на новоучредена компания или на дружество с незадоволителна кредитна история.
- **Необслужвани експозиции** – това са рискови експозиции, при които има отчетени съществени нарушения в тяхното обслужване, или за които е известно, че финансовото състояние на дължника не е стабилно и, че неговите текущи и очаквани постъпления не са достатъчни за да покрият изцяло задълженията му към Банката или към други кредитори, или за които рискови експозиции е установена слабост, която ясно сочи към евентуално регистриране на загуба от страна на Банката. Дадена рискова експозиция се класифицира като необслужваща, ако тя отговаря на следните условия:
- Има натрупани закъснели изплащания както на главницата, така и на лихвата, които са просрочени за период от 91 до 180 дни;
  - Финансовото състояние на дължника сериозно е влошило и би могло да застраши способността му да погасява задълженията си;
- **Загуба** – дефинирани като загуба са рискови експозиции, при които в резултат на лошо финансово положение на дължника, неговите задължения се очаква да станат несъбирами, въпреки че имат частична възстановителна стойност, която би могла да бъде оползотворена в бъдеще. Дадена рискова експозиция се превръща в загуба при следните условия:
- Има натрупани закъснели изплащания както на главницата, така и на лихвата, които са просрочени за период от над 180 дни;
  - Дължникът изпитва постоянен недостиг на парични средства;
  - Дължникът е обявен в несъстоятелност или е в процес на ликвидация и съществува риск кредиторите да останат неудовлетворени;
  - Вземане, което е включено като перо в балансовия отчет, е обект на съдебно производство или е било присъдено на Банката от съда, но не е било събрано;
  - Други обстоятелства, водещи до заключението, че съществува вероятност рисковата експозиция да не бъде изплатена.

Във връзка с въвеждането на МСФО 9 , рискови експозиции на Банката се класифицират в три група на базата на следните критерии за ниво на кредитния риск:

- **Експозиции във Фаза 1** – това са рискови експозиции, които се обслужват, а данните за финансовото състояние на кредитополучателя не пораждат съмнения за пълното изплащане на неговите задължения. Рисковата експозиция се дефинира като редовна при едновременното прилагане към нея на следните условия:
  - ✓ Главницата и лихвата се погасяват съгласно условията на договора или са забавени в рамките на 30 дни, но това закъснение е прието за случайно;
  - ✓ Кредитополучателят оползотворява заема по предвидения в съответния договор начин;
  - ✓ Банката разполага с достатъчна по обем актуализирана информация за финансовото състояние на кредитополучателя, за свързаните с неговата търговска дейност документи и за ресурсите, необходими за изплащане на неговите задължения.
  - ✓ По експозициите няма приложени мерки за преструктуриране.

- ✓ Денните за финансовото състояние на кредитополучателя не пораждат съмнения за пълното изплащане на неговите задължения
- **Експозиции във Фаза 2** – това са рискови експозиции, при които има отчетени несъществени нарушения по тяхното обслужване. Рисковата експозиция се класифицира във Фаза 2, ако са изпълнени следните изисквания:
  - ✓ Има натрупани закъснели изплащания както на главницата, така и на лихвата, които са просрочени за период от 31 до 90 дни;
  - ✓ Дължникът използва кредита за цели, различни от тази, която е заложена в съответния договор;
  - ✓ Има приложени мерки по преструктуриране, в съответствие с разпоредбите на Регламент за изпълнение (EC) 2015/1278 на Комисията от 9 юли 2015 година за изменение на Регламент за изпълнение (EC) № 680/2014 за определяне на техническите стандарти за изпълнение по отношение на предоставянето на информация от институциите на надзорните органи във връзка с инструкции, образци и определения.
  - ✓ Денните за финансовото състояние на кредитополучателя не пораждат съмнения за пълното изплащане на неговите задължения.
- **Експозиции във Фаза 3** – това са рискови експозиции, при които има отчетени съществени нарушения в тяхното обслужване, или за които е известно, че финансовото състояние на дължника не е стабилно и, че неговите текущи и очаквани постъпления не са достатъчни за да покрият изцяло задълженията му към Банката или към други кредитори, или за които рискови експозиции е установена слабост, която ясно сочи към евентуално регистриране на загуба от страна на Банката. Дадена рискова експозиция се класифицира във Фаза 3, ако тя отговаря на следните условия:
  - ✓ Има натрупани закъснели изплащания както на главницата, така и на лихвата, които са просрочени над 90 дни;
  - ✓ Финансовото състояние на дължника сериозно е влошило и би могло да застраши способността му да погасява задълженията си;
  - ✓ Има приложени мерки по преструктуриране, в съответствие с разпоредбите на Регламент за изпълнение (EC) 2015/1278 на Комисията от 9 юли 2015 година за изменение на Регламент за изпълнение (EC) № 680/2014 за определяне на техническите стандарти за изпълнение по отношение на предоставянето на информация от институциите на надзорните органи във връзка с инструкции, образци и определения за класиране на необслужвани експозиции с мерки за преструктуриране.
  - ✓ Дължникът изпитва постоянен недостиг на парични средства;
  - ✓ Дължникът е обявен в несъстоятелност или е в процес на ликвидация и съществува риск кредиторите да останат неудовлетворени;
  - ✓ Вземане, което е включено като перо в балансовия отчет, е обект на съдебно производство или е било присъдено на Банката от съда, но не е било събрано;
  - ✓ Други обстоятелства, водещи до заключението, че съществува вероятност рисковата експозиция да не бъде изплатена.

Разделението на кредитния портфейл на работещ (просрочие по-малко от 90 дни) и на неработещ (просрочие по-голямо от 90 дни) в съответствие с отчета по FINREP е както следва:

Експозиции	Работещ портфейл	Неработещ портфейл	ОБЩО
Централни банки	157 448	-	157 448
Кредитни институции	21 174	-	21 174
Други финансови субекти	109	-	109
Нефинансови субекти	84 389	31 973	116 362
Физически лица	354 213	38 457	392 670
ОБЩО	617 333	70 430	687 763

Съгласно посочените данни, кредитният портфейл на Банката е основно работещ, т.е. под 90 дни просрочие, или в съотношение 90% към 10% в полза на работещия портфейл. Към момента са предприети всички необходими законови мерки за събиране на вземанията по наследения портфейл.

Общият размер на провизиите за загуби в резултат на обезценка на заеми и авансови плащания в хил. лв., а именно:

Специфични обезценки за отделно оценявани финансови активи	2017	2016	2015
Към 31 януари	3 390	2 776	10 189
Начислени провизии за загуби от обезценка	405	2 900	6 470
Реинтегрирани провизии	(926)	(1 085)	(4 556)
Кредити, отписани срещу провизии	(108)	(1 277)	(9 330)
Разлики във валутните курсове	(26)	76	3
Към 31 декември	2 843	3 390	2 776

Специфични обезценки за колективно оценявани финансови активи	2017	2016	2015
Към януари	24 610	19 535	11 091
Начислени провизии за загуби от обезценка	35 105	18 076	7 951
Реинтегрирани провизии	(9 306)	(8 375)	(1 683)
Придобити, чрез бизнес комбинация	-	986	2 182
Кредити, отписани срещу провизии	(11 491)	(5 545)	-
Разлики във валутните курсове	356	(67)	(6)
Към 31 декември	39 275	24 610	19 535

Портфейлът на потребителските кредити, който представлява 82,88% от всички вземания, които не са нито просрочени, нито обезценени, е силно диверсифициран както по брой, така и по размер. Състои се от голям брой малки експозиции, без географски и индустриални концентрации и се характеризира с краткотрайното и исторически доказано високо качество.

	Брутна балансова стойност	Натрупана обезценка, натрупани промени в справедливата стойност, прогнозиращи от кредитния риск, и провизии	
		Обслужвани	Необслужвани
Кредити и аванси	687 763	617 333	70 430
Централни банки	157 448	157 448	0
Държавно управление	0	0	0
Кредитни институции	21 174	21 174	0
Други финансови предприятия	109	109	0
Нефинансови предприятия	116 362	84 389	31 973
Домаинства	392 670	354 213	38 457
от които: кредити, обезпечени с жилищен имот	170	170	0
от които: Потребителски кредит	392 500	354 043	38 457
Общо кредити и аванси	687 763	617 333	70 430
Инструменти, оценявани по справедлива	25 430	26 430	0

Корекции за кредитен риск по икономически сектори (с изключение на физически лица):

Корекции за кредитен рисък по сектори		Брутна балансова стойност хил. лв.	от които: необслужвани	Натрупана обезценка в хил. лв., натрупани промени в справедливата стойност, произтичащи от кредитния рисък
A Селско, горско и рибно стопанство		17 050	6 098	-830
В Добивна промишленост		333	0	0
C Преработваща промишленост		7 815	458	-248
D Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива		16	0	0
E Водоснабдяване		394	173	-37
F Строителство		23 526	4 033	-106
G Търговия на едро и дребно		14 544	2 804	-492
H Транспорт, складиране и пощи		3 161	34	-31
I Хотелиерство и ресторантърство		14 610	7 666	-92
J Създаване и разпространение на информация и творчески продукти		1 672	899	-63
L Операции с недвижими имоти		22 786	7 438	-2 501
M Професионални дейности и научни изследвания		2 952	187	-95
N Административни и спомагателни дейности		4 069	274	-274
O Публична администрация и отбрана; задължително социално осигуряване		8	0	0
P Образование		8	0	0
Q Здравеопазване и социална дейност		1 833	1 461	-405
R Култура, спорт и развлечения		802	447	-321
S Други дейности		783	1	-4
КРЕДИТИ И АВАНСИ		116 362	31 973	-5 499

Колективни и специфични корекции за кредитен рисък:

	Балансова стойност на обезценените активи	Специфични провизии за индивидуално оценени	Специфични провизии за колективно оценени	Колективни провизии за понесени, но неотчетени	Натрупани отписвания
Кредити и аванси	322 097	-2 791	-30 848	-8 479	-127 025
Централни банки	0	0	0	0	0
Държавно управление	0	0	0	0	0
Кредитни институции	0	0	0	0	0
Други финансови предприятия	31	0	0	0	0
Нефинансови предприятия	17 201	-2 791	-2 418	-290	-114 322
Домакинства	304 865	0	-28 430	-8 189	-12 703
ОБЩО	322 097	-2 791	-30 848	-8 479	-127 025

С цел ефективно управление на кредитния рисък, Групата продължава активно да се занимава с предоговаряне, преструктуриране и закриване на съществуващи рискови експозиции.

Към 31.12.2017 г. Банката притежава държавни ценни книжа на Република Румъния, които в края на годината се оценяват на 16 539 хиляди лева и така увеличават търговския портфейл, въпреки малкият му размер в сравнение с цялостната дейност на институцията. Към декември 2017 г., общата инвестиция в корпоративни ЦК е 9 837 хиляди лева, представляващи корпоративни дългови облигации.

Техники за редуциране на кредитния рисък

Банката използва техники, които ограничават кредитния рисък. По-голямата част от експозициите към предприятията са покрити от обезпечения, като основните видове са както следва:

- парични средства в лева или валута;
- ипотеки върху недвижимо имущество;

- залози върху търговски активи, като например машини и/или оборудване;
- гаранции, издадени в полза на Банката.

Стойността на обезпеченията се определя съгласно вътрешната политика на Банката, която взема под внимание оценките и анализите, изготвени от независими оценители. Въпросните стойности се преразглеждат редовно, за да се гарантира адекватност на съответната оценка. Имайки предвид специфичността на търговската дейност, извършвана от Банката, и нарастващия портфейл от малки потребителски заеми, дялът на необезпечените кредити в портфейла на Банката се увеличава. Тези заеми са основно краткосрочни с много ниски индивидуални лимити и затова предоставянето на обезпечение се счита за сложен и скъп процес. Средствата, отпуснати на други банки, също не са обезпечени.

Б) Управление на кредитния риск на ниво кредитен портфейл

Портфейлът на „Ти Би Ай Банк“ ЕАД се контролира на месечна база и включва проследяване на следното:

- Класифициране и оценяване на клиенти и проекти;
- Концентрация по отрасли и държави;
- Обезценки и класификация;
- Валута (EUR, USD, RON и др.);

Банката анализира целия кредитен портфейл (рискови балансови и задбалансови активи), различните типове експозиции (в зависимост от риска, сегментацията, концентрацията, сектор на икономиката, географско разпределение и пр.).

Всички настъпили в кредитния портфейл промени се проучват и въз основа на анализа на времевите периоди се изготвят тенденции за движенията, концентрациите и риска. Отговорните Банкови администратори, отдели, комисии и комитети следват принципа за разделяне на управлението на кредитния риск (избягвайки по този начин възникването на конфликт на интереси).

Обезценката на кредитния портфейл се изчислява всеки месец, спазвайки международните стандарти за финансова отчетност и вътрешните политики, правила и процедури, „Ти Би Ай Банк“ ЕАД заделя достатъчно провизии срещу загуби, генериирани от кредитния риск.

Към 31 декември 2017 г.	Заеми, предоставени на клиенти
Непросрочени и необезценени индивидуално	324 495
Просрочени, но необезценени индивидуално	174 244
Индивидуално обезценени	10 402
Брутна стойност	509 141
Намалена с: провизии за загуби от обезценка	(42 118)
Балансова стойност	467 023
Към 31 декември 2016 г.	Заеми, предоставени на клиенти
Непросрочени и необезценени индивидуално	274 240
Просрочени, но необезценени индивидуално	89 121
Индивидуално обезценени	12 877
Брутна стойност	376 238
Намалена с: провизии за загуби от обезценка	(26 570)
Балансова стойност	349 668

Следващата таблица показва експозицията на Банката към кредитен рисък към 31-ви декември 2017 г. в сравнение с експозицията към 31-ви декември 2016 г., без да се вземат предвид учредените обезпечения (т.е. при най-утежнен сценарий). Балансовите експозиции са показани като нетни балансови стойности.

Към 31 декември BGN 000	Максимална експозиция	
	2017 г.	2016 г.
Парични средства в каса и по сметки в централни банки	157 448	54 943
Предоставени средства на други банки	21 174	107 341
Финансови активи, държани за търгуване	-	1 019
Деривати	10	-
<i>Предоставени заеми на клиенти:</i>		
Корпоративни клиенти	87 404	91 280
Физически лица	355 971	258 388
Финансов лизинг	23 648	30 261
Инвестиции на разположение за продажба	26 519	10 764
Други активи	6 066	3 920
Инвестиции, държани до падеж	-	8 081
<i>Експозиции към кредитен рисък, свързани с условни пасиви и неотменяеми ангажименти, са следните:</i>		
Гаранции	1 285	950
Неусвоени кредитни ангажименти	21 424	16 228
Общо максимално излагане на кредитен рисък	700 949	583 175

Гаранциите и акредитивите, които представляват неотменим ангажимент от страна на Банката за извършване на изискуемо плащане в случай, че даден клиент не изпълни свое платежно задължение към някоя трета страна, носят същия рисък като този, който се генерира от кредитите.

Ангажиментът за отпускане на кредит се дефинира като неусвоената част на разрешената сума по даден кредит. Банката упражнява контрол върху матуритетния период на кредитните задължения, тъй като в повечето случаи дългосрочните ангажименти носят по-голям кредитен рисък в сравнение с краткосрочните. Съгласно условията на договорите за кредит, Банката разрешава усвояване на средства по отпуснати кредити след предварително известие.

Към 31.12.2017 г. Банката има издадени 20 банкови гаранции на стойност 1 285 хиляди лева, като 6 от тези гаранции, или 645 хиляди лева, са обезпечени с минимум 100 % залог върху парични средства.

Използване на АВКО

В долната таблица е показан анализа и класификацията на средствата, отпуснати на други банки към 31 декември 2017 г., като този анализ и класификация са направени на базата на кредитни рейтинги, дадени от международно призната институция. Използваните в таблицата рейтинги са на *Standard and Poor's* или техни еквиваленти:

Рейтинг 31.12.2017	Фин. активи на Предоставени		Рейтинг 31.12.2016	Фин. активи на Предоставени	
	разп-ние за продажба	средства на други банки		разп-ние за продажба	средства на други банки
Aa3 (Moody's)	-	5 379	Aa3 (Moody's)	-	-
BBB+ (Fitch)	-	128	BBB+ (Fitch)	-	86
Baa1 (Moody's)	-	2 811	Baa1 (Moody's)	-	536
B- (Fitch)	-	139	B- (Fitch)	-	129
BBB (Fitch)	-	9 909	BBB (Fitch)	-	78 665
Baa2 (Moody's)	--		Baa2 (Moody's)	-	2 427
Baa3 (Moody's)	-	748	Baa3 (Moody's)	-	-
BBB- (Fitch)	16 593		10 BBB- (Fitch)	10 675	43
BBB- (BCRA)	-	1 200	BBB- (BCRA)	-	946
BB+ (BCRA)	--		BB+ (BCRA)	-	1
BB+ (Fitch)	-	29	BB+ (Fitch)	-	21
BB (Fitch)	-	800	BB (Fitch)	-	629
BB- (Fitch)	-	21	BB- (Fitch)	-	23 847
Ba3 (Moody's)	--		Ba3 (Moody's)	-	4
B2 (Moody's)	9 837	-	B2 (Moody's)	-	-
RD (Fitch)	-		RD (Fitch)	-	7
Без рейтинг	89	-	Без рейтинг	89	-
Общо	26 519	21 174	Общо	10 764	107 341

В изпълнение на международните стандарти за финансова отчетност, Комитет за обезценки на Банката определя обезценки и провизии за оценени по амортизационна стойност и държани до мaturитет финансови активи, както и за ангажименти, поети по някои задбалансови елементи, при които кредитният рисков е подобен на този, който е присъщ за обичайните кредитни взаимоотношения.

Бъдещите парични потоци за дадена група от колективно обезценявани финансови активи се определят на базата на съгласувани парични потоци, свързани с активите на Банката и с историческите данни за загуби, генериирани от активи с характеристики на кредитния рисков, подобни на тези на Банката. Оценката на загубите, основана на исторически данни, се коригира според настоящите обстоятелства така, че да отразява влиянието на преобладаващите в момента условия, които не са оказали въздействие в периода, в който е била направена оценката на загубата. Въпросната корекция се извършва също така и с цел елиминиране на ефекта от минали обстоятелства, които вече не съществуват.

- а) Рискът от обезпечаване с ценни книжа се явява подкатегория на кредитния рисков и се състои от финансов инструмент, чрез който се осигурява секюритизация за постигането на ликвидност. Тъй като Банката не извършва транзакции по обезпечаване с ценни книжа, този рисков не се счита за основен.
- б) Държавен рисков – това е рисков, пред който са изправени международните контрагенти в случай на икономически, социални и политически събития, случващи се в страната на дълъгника. Има и подкатегория, при която рисковът бива прехвърлен, ако задълженията на дълъгника не са деноминирани в местна валута.

Свободни от тежести активи

Към 31 декември 2017 г. Групата е заложила:

- предоставени като обезпечение депозити в чужди банки в размер на 8 695 хил. лева (2016 г.: 9 188 хил. лева) срещу сключените сделки за хеджиране на валутен рисков.
- гаранционен депозит в полза на Мастеркард в размер на 644 хил. лева.

В. Ликвиден рисък

Ликвидният рисък представлява рисък от регистриране на загуба в резултат на неспособността на Банката да осигури достатъчно ликвидни средства за погасяване на свои падежирали задължения, при което тя е принудена да продаде по-слабо ликвидни активи под справедливата им стойност. Последствията от този рисък биха могли да доведат до невъзможност за извършване на плащания към вложителите и други кредитири.

Управлението на ликвидния рисък в Банката следва следните цели:

- Осигуряване на достатъчна ликвидност за погасяване на всички задължения на Банката;
- Оптимизация на баланса на ликвидния резерв;
- Избягване на ситуации, при които Банката би била принудена да набави ликвидност при цени, значително по-неблагоприятни от пазарните.

Управителният съвет на Банката е определил Комитета за управление на активите и пасивите, който се явява основното отговорно звено, със задачата да предоставя съвети по стратегията за управление на ликвидността. Оперативното управление на Банковите активи, както и изпълнението на решенията, приети от Комитета за управление на активите и пасивите, са възложени на ръководителя на отдел „Финансови пазари и ликвидност“, който контролира и управлява ликвидния рисък по следния начин:

- Набелязва мерките и определя пълномощията за осигуряване на ликвидност;
- Разграничава организационно проследяването на структурната ликвидност от нейното управление;
- Отчита всеки месец индикаторите за ликвидност пред Комитета за управление на активите и пасивите;
- Контролира точността и интегритета на ежедневните данни, използвани при наблюдението на експозиции (сравнява текущите данни с данни от изминални периоди и извършва друг вид логически и независими надзорни дейности);
- Гарантира спазване на нормативните изисквания, касаещи ликвидността;
- Осигурява ликвидни резерви на подходящо ниво;
- Въвежда вътрешни ръководства и насоки за структуриране на балансовия отчет на Банката;
- Редовно преразглежда и, ако е необходимо, привежда документите в съответствие с инструкциите за управление на ликвидния рисък в Банката;
- Индикаторите за структурна ликвидност са обект на систематично докладване пред Управителния и Надзорен съвет на Банката.

В процеса по управление на ликвидния рисък активно участва и отдел „Управление на риска на предприятието“.

За случаи на извънредни обстоятелства „Ти Би Ай Банк“ ЕАД е разработила План за ликвидна криза и Оздравителен план, които играят ролята на ръководства и графики за идентифицирането на проблеми, търсенето на решения, провеждането на действия при спешни ситуации и създаването на система за управление на ликвидността в Банката, като по този начин се защитават търговските интереси както на клиентите, така и на акционерите. В тези планове са дефинирани основните предпоставки за тяхното активиране, компетенциите и отговорностите на Управителния съвет, целевата група за наблюдение на ликвидната позиция на Банката и съответните организационни звена на институцията. Плановете изрично посочват причините, поради които те могат да бъдат задействани, т.е. търговски условия, които не могат да бъдат счетени за нормални според различни критерии. Промени в извършваните от Банката транзакции и в нейната ликвидна позиция могат да настъпят в резултат както на вътрешни, така и на външни фактори. Планът за управление на ликвидността, прилаган в спешни случаи, определя също така и методите за управление на ликвидността при извънредни обстоятелства. Тези методи трябва да следват принципите за управление на ликвидния рисък в нормална среда, резултатите от стрес тестовете за управление на ликвидността на Банката при ситуации на напрежение, както и системата за отчитане и комуникиране с вътрешни и външни публични регуляторни органи.

„Ти Би Ай Банк“ ЕАД разполага с добре диверсифициран клиентски портфейл, чийто значим ръст се дължи на прилаганата от Банката стратегия, насочена към засилено кредитиране на физически лица.

Новопривлеченият ресурс е с ниска цена и затова печалбата остава стабилна. За ликвидността е много важно тя да бъде поддържана на устойчиви нива. Въпреки разширяването на дейността на Банката и рязкото покачване на извършваното от нея кредитиране, през годините тя винаги е успявала да запази висока степен на ликвидност:

Ликвидност	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Коефициент	38.9	38.5	35.4	40.2	39.5	36.1	38.4

Основен индикатор на сега действащата политика за измерване и управление на ликвидността е коефициентът на ликвидност на активите. Към края на 2016 г. този показател е 38.9 % (38.5 % през 2015 г.), като тази стойност е много по-висока от минималния изискуем праг (съотношение от 20 % между ликвидни активи и депозити, различни от тези на кредитни институции) и говори за наличието на стабилен паричен поток.

Следващата таблица представя анализ на активите и пасивите на Банката съгласно тяхната падежна структура към датата на баланса и въз основа на оставащия период до договорените падежи. Кредитите, отпуснати на клиенти с остатъчен матуритет над пет години, са показани в колоната "Неопределени".

Към 31 декември 2017 г.	на виждане / до 1 месец	от 1 до 3 месеца	от 3 до 12 месеца	от 1 до 5 години	Неопределени	Общо
Активи						
Парични средства в каса и по сметки в централни банки						
	166 686	-	-	-	-	166 686
Предоставени средства на други банки	12 862	8 312	-	-	-	21 174
Финансови активи държани за търгуване	-	10	-	-	-	10
Нетекущи активи държани за продажба	621	13 937	-	-	-	14 558
Предоставени заеми на клиенти	26 532	45 622	145 139	224 655	1 427	443 375
Финансов лизинг	3 947	1 320	4 365	10 459	3 557	23 648
Инвестиции на разположение за продажба	26 430	-	-	-	89	26 519
Инвестиции държани до падеж	-	-	-	-	-	-
Други активи	3 563	741	1 139	9	-	5 452
Текущи данъчни активи	1 823	-	467	-	-	2 290
Материални и нематериални активи	-	-	-	-	15 016	15 016
Общо активи	242 464	69 942	151 110	235 123	20 089	718 728
Пасиви						
Привлечени средства от банки						
	-	-	-	-	-	-
Деривативи	-	224	-	-	-	224
Привлечени средства от клиенти	132 257	75 984	240 156	54 516	-	502 913
Други привлечени средства	61	58	160	223	-	502
Пасиви по отсрочен данък	34	-	-	-	-	34
Нетекущи пасиви държани за продажба	-	-	-	-	-	-
Други пасиви	21 958	7 711	1 232	12	-	30 913
Общо пасиви	154 310	83 977	241 548	54 751	-	534 586
Нетна разлика в ликвидността	88 154	(14 035)	(90 438)	180 372	20 089	184 142
Кумултивни парични потоци	88 154	74 119	(16 319)	164 053	184 142	

Към 31 декември 2016 г.	на първите / до 1 месец	от 1 до 3 месеца	от 3 до 12 месеца	от 1 до 5 години	Неопределени	Общо
Активи						
Парични средства в каса и по сметки в централни банки	66 402	-	-	-	-	66 402
Предоставени средства на други банки	107 341	-	-	-	-	107 341
Финансови активи държани за търгуване	1 019	-	-	-	-	1 019
Нетекущи активи държани за продажба	-	-	30 150	-	-	30 150
Предоставени заеми на клиенти	21 623	165 425	99 085	54 298	9 237	349 668
Финансов лизинг	2 862	1 026	5 731	20 642	-	30 261
Инвестиции на разположение за продажба	10 675	-	-	-	89	10 764
Инвестиции държани до падеж	-	-	-	8 081	-	8 081
Други активи	3 426	745	1 257	-	-	5 428
Текущи данъчни активи	254	-	-	-	-	254
Материални и нематериални активи	-	-	-	-	14 371	14 371
Общо активи	213 602	167 196	136 223	83 021	23 697	823 739
Пасиви						
Привлечени средства от банки	-	-	1 184	4 695	-	5 879
Деривативи	31	-	-	-	-	31
Привлечени средства от клиенти	123 340	56 269	233 484	25 867	-	438 960
Други привлечени средства	-	-	406	518	-	924
Пасиви по отсрочен данък	128	-	-	-	-	128
Нетекущи пасиви държани за продажба	-	9 273	-	-	-	9 273
Други пасиви	16 645	4 385	1 492	-	-	22 522
Общо пасиви	140 144	69 927	236 566	31 080	-	477 717
Нетна разлика в ликвидността	73 458	97 269	(100 343)	51 941	23 697	146 022
Кумулативни парични потоци	73 458	170 727	70 384	122 325	146 022	-

Банката ще се стреми да поддържа положителен баланс по отношение на своите активи и пасиви. Следва да бъде обърнато внимание на факта, че за повечето от своите пасиви, представляващи срочни депозити на физически и юридически лица, Банката предприема адекватни мерки за да мотивира клиентите да подновят своите договори. Практиката показва, че около 70% от депозитите са подновени през 2017 г.

Установеният от „Ти Би Ай Банк“ ЕАД бизнес модел се характеризира основно с финансиране от депозити на дребно, които са едни от най-надеждните източници на финансиране, имайки предвид съществуването на гаранционни планове за спестяванията на клиентите.

Разпределение на финансирането на Банката	31.12.2017	31.12.2016
Депозити	502 913	438 960
Физически лица	396 953	344 397
Срочни депозити	361 352	319 135
Разплащателни сметки	35 601	25 262
Юридически лица	105 960	94 563
Срочни депозити	67 094	42 941
Разплащателни сметки	38 866	51 622
Подчинен срочен дълг	-	-
Ресурси на Държавен фонд "Земеделие"	502	924
Други привлечени средства от банки	-	-
Общо	503 415	439 884

Към 31.12.2017 депозитната база на „Ти Би Ай Банк“ ЕАД, България (без разплащателните сметки) възлиза на обща стойност 326 092 хиляди лева и се състои от 11 646 депозита.

Код на валутата	Валута	Експозиция към 31.12.2017	Брой депозити
100 BGN		183 912	7 651
840 USD		3 782	207
978 EUR		138 399	3 788
Общо		326 092	11 646

Годишно оповестяване

Разбивка по местожителство

Местожителство	Експозиция към 31.12.2017	Брой депозити
Местни лица	284 851	11 511
Чуждестранни лица	41 241	135
Общо	326 092	11 646

Разпределение в зависимост от срока на депозита

Срок (месеци)	Експозиция към 31.12.2017	Брой депозити	Дял
до 1 месец	6 603	274	2%
3 месеца	6 295	251	2%
6 месеца	68 831	3 273	21%
12 месеца	161 739	5 935	50%
над 1 година	82 625	1 913	25%
Общо	326 092	11 646	100%

Банката има опростена депозитна гама. Оferирани от банковия сектор лихвени проценти върху депозитите се наблюдават всеки месец и, ако е необходимо, съответните отговорни администратори уведомяват ръководството на Банката и предлагат актуализация.

Към 31.12.2017 г. депозитната база на „Ти Би Ай Банк“ ЕАД, Румъния възлиза на обща стойност 99 882 хиляди лева и се състои от 4 174 депозита (23.44% от общия размер на депозитите).

C. Пазарен риск

Способ за ограничаването на пазарните рискове в Банката представляват приетите инвестиционни лимити, които засягат всички елементи на пазарния, държавния и риск от контрагенти. Инвестиционните лимити се одобряват от Комитета по управление на активите и пасивите.

Управлението на валутния риск цели да ограничи произтичащите от него загуби за Банката до ниво, което би било приемливо за „Ти Би Ай Банк“ ЕАД.

Управлението на валутния риск в „Ти Би Ай Банк“ ЕАД е предмет на вътрешната политика за този вид риск, която е изготвена и се актуализира от отдел „Управление на риска в предприятието“ и от отдел „Финансови пазари и ликвидност“. Политиката за управление на валутния риск включва следните елементи:

- Дефиниране на понятието „валутна обмяна“ (позиция на валутните пазари);
- Надзорни инструменти;
- Пълномощия и отговорности;
- Отчитане;
- Организационно разграничаване на наблюдението на валутния риск от неговото управление;
- Постоянна проверка за достигане на лимитите и докладване на всяко едно тяхно превишаване на компетентните служители и на Комитета за управление на активите и пасивите на Банката;
- Докладване на експозициите пред Комитета за управление на активите и пасивите на Банката;
- Упражняване на надзор върху изготвянето на точни и разбираеми данни, както и извършване на последваща проверка на съществените промени, настъпили в отделните позиции;
- Подготовка на сценарии за стрес тестове.

Използвайки стандартен подход, Банката изчислява задължителния регуляторен капитал за валутен риск съгласно Регламент на Европейския парламент и на Съвета на Европа № 575/13.

По отношение на дериватните инструменти и договори експозицията на Банката се наблюдава като част от управлението на пазарния риск.

Банката използва валутни суапове за да хеджира колебанията във валутните курсове.

Одобрени са VaR лимити за различни двойки валути и срочност един ден, една седмица, един месец и една година.

Кредитният риск от контрагента се управлява чрез:

1. оценка на нивото на потенциален контрагентен риск, т.е. на потенциалния риск от създаване на рискова експозиция към банки и небанкови финансови институции формирана от необезпечени вземания;
2. определяне размера на допустимата рискова експозиция към всяка банка и небанкова финансова институция контрагент формирана от необезпечени вземания чрез фиксиране на конкретни лимити;
3. осъществяване на контрол върху контрагентния риск към банки и небанкови финансови институции.
4. преразглеждане най-малко веднъж годишно инвестиционните лимити към контрагенти

За определяне капитала, който да бъде заделен за кредитен риск към контрагента, Банката прилага метода на пазарната оценка.

D. Лихвен риск

Банката е изложена на лихвен риск, дължащ се на промените/колебанията в пазарните лихвени нива за всички видове финансови инструменти, които са пряко засегнати от изменението в лихвените проценти.

Промените в лихвените проценти могат да имат сериозни последствия върху нетния лихвен приход (лихвения марж) и/или върху нелихвения доход, който отразява оценката на дълговите инструменти на Банката.

Прилаганата към ценовия риск (лихвен риск) политика търси баланс между активи и пасиви с фиксирана лихвена ставка и такива, които са променлив лихвен процент. Банката има практика да определя минимален праг на лихвения процент за активи с плаваща лихва, което намалява лихвения риск.

Банката поема рискове, свързани с въздействието на променливите пазарни лихвени нива, както по отношение на своите финансови активи, така и по отношение на паричните потоци. В резултат на тези промени лихвените маржове могат да се повишат, но в случай на икономически спад те могат и да се поникнат и да доведат до начисляването на загуби.

Политиката за управление на лихвения риск се състои от следните елементи:

- Процедури за измерване и управление на лихвения риск;
- Организация и мониторинг;
- Пълномощия и задължения;
- Контролни механизми

Измерването на лихвения риск по отношение на дълговите ценни книги се осъществява от отдел „Управление на риска на предприятието“ посредством прилагането на следния количествен метод:

- „Дюрация“ – основна мярка за чувствителността на един инструмент към изменение в изискуемата доходност до падеж. Компанията използва метода на модифицираната дюрация да измери лихвения риск

свързан с всеки инструмент базиран на лихвен процент. Изчисление на модифицирана дюрация се извършва чрез следната формула:

Модифицирана Дюрация = (Маколи Дюрация)/(1 + У/n), където:

Маколи Дюрация – средно-претеглени парични потоци на база време:

Маколи Дюрация = $\sum$ [(Сегашна Стойност на Паричен Поток) i x (Време до Настъпване на Паричен Поток) i]/Цена на Облигация

У – доходност до падеж

н – брой лихвени плащания на година

Банката е приела инвестиционни лимити, които също са способ за ограничаването на лихвения рисков.

E. Операционен рисков

„Ти Би Ай Банк“ ЕАД напълно приема принципи, свързани с управлението на операционния рисков в съответствие с Регламент 575/2013 и Директива 2006/48/ ЕО, а именно ясна организационна структура с добре дефинирана, прозрачна и последователна йерархия на отговорностите, ефективни процеси за идентифициране, управление, мониторинг и докладване на операционните рискове, на които е или може да бъде изложена. Банката прилага адекватни механизми за вътрешен контрол, включително надеждни административни и счетоводни процедури. Служители, процеси, системи и външни фактори са в основата на операционните рискове. Управлението на операционния рисков е насочено към предотвратяване или намаляване възникването на операционни събития.

Политиката за управление на операционния рисков на „Ти Би Ай Банк“ ЕАД е основният документ, който регулира начина на работа с този вид рисков. Управлението на операционния рисков е важна част от дейността на Банката, тъй като той дава възможност да поддържа добра репутация и дългосрочно съществуване.

През 2017 г. Банката продължава процеса за подобряване вътрешната система за управление на операционния рисков.

Управителният съвет носи отговорност за адекватността на политиката, приложима към операционния рисков, редовен мониторинг на всички ключови елементи на рамката за управление на операционния рисков, както и за създаването на подходяща организационна структура, която дава възможност за ефективно управление на операционния рисков.

С цел да се осигури по-качествено изпълнение на идентификация, оценка и намаляване на операционния рисков, Ти Би Ай Банк прилага следните методи:

- Провеждане на регулярни обучения на ръководители на отдели, които участват в управлението на операционния рисков (задължителна и унифицирана квалификационна програма);
- Запознаване на ръководителите на отдели със основните принципи на операционния рисков (проведено е обучение и са предоставени обучителни материали);
- В процеса по идентифициране и оценяване на операционния рисков участват всички ръководители на отдели;
- Изготвяне на сравнителен анализ на база исторически данни;
- Изготвяне на регулярни отчети по отношение на операционния рисков и представянето им пред НС, УС и Риск Комитет;
- Одитиране на процеса по управление на операционния рисков като част от регулярните одитни проверки;
- Постоянно прилагане на процеса по управление на операционния рисков;
- Провеждане на процес по вътрешен контрол и самооценка на рисковете в ЦУ и в клонът в Букурещ;
- Изготвен План за реакция при непредвидени обстоятелства и за непрекъсваемост на дейността на Ти Би Ай Банк ЕАД;

- Поддържане на вътрешната електронна платформа за отчитане възникналите и идентифицираните операционни събития.

Като част от техниките за намаляване на риска и в съответствие с член 323 от Регламент (ЕС) №575/2013 Банката е склучила застраховка, която покрива: типичните рискове от систематични и човешки грешки и действия, неволни действия на всички служители; умишлени действия от страна на служители; хардуер, софтуер и комуникационни проблеми; проблеми при пренос на данни; злонамерени външни действия; имуществена застраховка и т.н.

По отношение на операционния риск при отчитане на капитала Банката използва подхода на базисния индикатор за изчисляване на минимално изискуем капитал за регулаторни цели по Първи стълб, който осреднява нетния лихвен приход за последните три одитирани, годишни, счетоводни периода.

					В хил. лв.
Нетен приход	Нетен приход	Нетен приход	Капиталови изисквания	Обща сума на експозицията към оперативен риск (x12.5)	
2014	2015	2016			
44 816	87 072	108 481	12 018	150 225	

F. Репутационен риск

Основната цел на Банката е да запази доверието на клиентите, на местните и чуждестранни бизнес партньори чрез създаване на отношения, основани на доверие, сигурност и взаимно уважение. Ето защо, фокусирането върху клиентите представлява основна ценност за служителите на Банката.

Една от основните дейности, оказваща влияние върху репутацията на Банката, е представянето на организацията пред външния свят, отговорност за което носят Управителния съвет и служителите на институцията.

За репутационния риск не се изчисляват капиталови изисквания.

G. Стратегически рисък

Ти Би Ай Банк" ЕАД изготвя своята стратегия, следвайки консервативен подход, в който стратегическият рисък играе ролята на ключов компонент за постигането дългосрочен бизнес успех.

Изготвянето на дългосрочна стратегия е предварително фокусирано върху конкурентните предимства на Банката, като например отправянето на цялостни и първокласни оферти към клиентите и високото ниво на експертност на служителите.

Банката упражнява редовен мониторинг върху сделките и постигането на планираните цели. Проследяването на пазарните колебания и регуляторните условия е част от този процес.

В рамките на бюджетното планиране, стратегическият рисък се оценява най-малко веднъж годишно, при което ръководството на Банката:

- издава указания за изготвянето на плана/бюджета;

- приема плана/бюджета;
- следи за прилагането на плана и изпраща доклади до Надзорния съвет;
- предлага мерки, ако се налага.

Според действащото законодателство стратегическият рисък не се включва в изчисляването на задължителния регуляторен капитал.

Н. Риск, свързан със спазването на изискванията

Съгласно националните, европейските и международни закони, по които България е страна, отделът, отговарящ за спазването на изискванията, организира всички дейности на Банката в следните области:

- Създаване на вътрешни правила и процедури;
- Предотвратяване изпирането на пари;
- Етични норми и измами;
- Жалби от клиенти

По този начин ръководството на Банката, структурните звена в главния офис и клоновата мрежа получават информация и напътствия за това как трябва да работят с клиентите.

Отделът, отговарящ за спазването на изискванията, изпълнява функциите на специализирана служба за контрол и предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма и работи в сътрудничество с всички търговски звена и офиси на „Ти Би Ай Банк“ ЕАД.

Този отдел наблюдава също така адекватността на вътрешната регуляторна рамка по отношение на нейната изчерпателност, актуалност и уместност и издава препоръки за извършване на съответни изменения след настъпване на промяна в законите.

Управителният съвет на Банката счита, че механизмите и системите за управление на риска са адекватни по отношение на профила и стратегията на Банката.

V. УПРАВЛЕНИЕ НА КАПИТАЛА. КАПИТАЛОВА АДЕКВАТНОСТ

Целта на управлението на риска в Банката е да се осигури оптимален обем, структура и източници на капитал, така че да се гарантира:

- спазване на капиталовите изисквания, наложени от страна на регуляторните органи на банковия пазар, в който оперира Банката;
- възможността Банката да продължи своята дейност като действащо предприятие, осигуряващо на своите акционери възвръщаемост на техните инвестиции;
- поддържането на стабилна капиталова база, служеща като основа за развитието на Банката.

1. Управление на капитала. Капиталова адекватност

Коефициентът на капиталова адекватност (съотношението между рисково коригирани активи и капитала) е основен критерий за установяване на това дали размерът на капитала на Банката или на нейната група е достатъчен. Банката определя достатъчния размер на капитала, който е необходим за да бъдат покрити поетите от нея рискове, въз основа на два подхода:

Съгласно Регламент на Европейския парламент и на Съвета на Европа № 575/13 от 26 юни 2013 г., относящ се до изискванията към кредитните институции и инвестиционните брокери, минималният изискан коефициент за банки и банкови групи, наред с неговите допълващи капиталови буфери, определен от Българската народна банка, е 13,5 %, на базата на 8 % изискване за капиталова адекватност, 2,5 % защитен капиталов буфер и 3% за въведение буфер срещу системен рисков. Ръководството на Банката носи отговорност за изпълнението на изискванията, наложени от местното законодателство и регуляторните органи.

Вътрешен бизнес подход - това е методология за идентифициране и измерване на рисковете и за изчисляване на капиталовите изисквания, която е изготвена от Банката в съответствие с нейното възприятие за това кое най-добре би отговаряло на нуждите на управлението. Самата банка задава съответното задължително ниво на капитала, необходим за покриването на тези рискове.

КОЕФИЦИЕНТИ НА КАПИТАЛОВА АДЕКАВТНОСТ И СУМИ НА КАПИТАЛА – 31.12.2017	
Елемент	Сума / %
Коефициент на собствения капитал от първи ред	23.22%
Излишък(+)/Дефицит(-) на собствения капитал от първи ред	110 216
Коефициент на капитала от първи ред	23.22%
Излишък(+)/Дефицит(-) на капитала от първи ред	101 383
Общ коефициент на капиталова адекватност	23.22%
Излишък(+)/Дефицит(-) на общия капитал	89 605

КОЕФИЦИЕНТИ НА КАПИТАЛОВА АДЕКАВТНОСТ И СУМИ НА КАПИТАЛА – 31.12.2016	
Елемент	Сума / %
Коефициент на собствения капитал от първи ред	22.38%
Излишък(+)/Дефицит(-) на собствения капитал от първи ред	89 308
Коефициент на капитала от първи ред	22.38%
Излишък(+)/Дефицит(-) на капитала от първи ред	81 817
Общ коефициент на капиталова адекватност	22.38%
Излишък(+)/Дефицит(-) на общия капитал	71 828

2. Процес на управление на капитала

Отдел „Управление на риска на предприятието“, отдел „Счетоводство“, както и отдел „Бюджет и информационна система за управление“ (с оглед на вторичната инспекция на различните звена), изготвят редовни отчети, анализи и стрес тестове, нужни за изчисляването на капиталовата адекватност на Банката, които се докладват на ръководството и на отговорните комитети и комисии, като например Комитета за управление на активите и пасивите.

Дейностите, свързани с управлението на нуждата от капитал, включват също така и изготвяне на краткосрочни, тримесечни прогнози и стрес-тестове за коефициента на капиталова адекватност на Банката.

Ръководството на Банката отчита редовно (на тримесечна база) пред Надзорния съвет спазването на изискванията, наложени от българските регуляторни органи.

В долната таблица са структурирани собствения капитал на Банката и показателите към 31 декември на съответната отчетна година. През тези две години Банката е спазвала всички външни и вътрешни капиталови изисквания.

Година (‘000 BGN)	2017	2016
Капитал от първи ред:		
Акционерен капитал	81 600	81 600
Резерви и натрупана печалба/(загуба) от минали годи	63 886	31 971
Намаления:		
Нематериални активи	(3 541)	(1 629)
Други корекции на капитала от първи ред	(5 230)	(89)
Общ капитал от първи ред	136 715	111 853
Общ капитал от втори ред		
Общо рисково претеглени активи	588 874	362 391
Коефициент на капиталова адекватност	23.22%	22.34%

Към 31.12.2017 г. Банката отговаря на нормативните капиталови изисквания по следния начин:

Капиталови изисквания за кредитен риск, контрагентски риск, риск от разпускане и сътърмант риск при свободни доставки - рисково претеглени	2017
Централни правителства и централни банки	-
Институции	4 736
Предприятия	16 763
Експозиции на дребно	271 625
Експозиции, обезпечени с недвижими имоти	20 237
Просрочени експозиции (експозиции в неизпълнение)	43 883
Други позиции	31 905
Обща сума на капиталовите изисквания за кредитен риск, контрагентски риск, риск от разпускане и сътърмант риск при свободни доставки	389 149
Обща сума на капиталовите изисквания за позиционен, валутен и продуктов риск	49 500
Обща сума на капиталовите изисквания за операционен риск	150 225
Обща сума на капиталовите изисквания	588 874
Излишък(+)/Дефицит (-) на собствения капитал	89 605
Общ коефициент на капиталова адекватност (%)	23.22%
Коефициент на капитала от първи ред (%)	23.22%

3. Описание и употреба на стрес-тестове при изготвяне на ВААК

Стрес тестовете са техника за управление на риска, използвана при оценяване на потенциалното влияние на определено събитие или на промените в редица финансово параметри на финансовото състояние на институцията. Основните допускания в стрес-тестовете запагат на силно неблагоприятни, но все пак правдоподобни събития.

„Ти Би Ай Банк“ ЕАД работи главно със стрес тестове тип "анализ на чувствителността", които оценяват въздействието върху финансовото състояние на Банката в случай на промяна на рисковите фактори. Стрес тестът започва с оценка на възможните слабости. Основните области, на които Банката е изложена, се припокриват със зоните, които са изцяло обхванати от рамката на стрес теста. По този начин се идентифицират всички значителни рискове, които са предмет на стрес тестовете. Набелязването на основните рискове се извършва чрез цялостен преглед на естеството и съдържанието на банковия портфейл.

При определяне на честотата на превеждане на стрес тестовете трябва да се вземе предвид характера на рисковите фактори, обхванати в рамката на стрес теста, и тяхната нестабилност. Стрес тестовете се провеждат толкова често, колкото е необходимо, като периодичният стрес се извършва най-малко два пъти годишно. При настъпване на съществени промени в бизнес средата или в рисковия профил на Банката (пазарен срив, влошаване на глобалните икономически условия, проблеми в конкретни отрасли или при определени лица), тя трябва да актуализира своите стрес тестове, да увеличи честотата на тяхното провеждане или да посочи нови предположения.

Стрес тест за кредитен риск се извършва от отдел „Управление на риска в предприятието“ два пъти в годината или по-често, ако е необходимо, по искане на ръководството на Банката. Стрес тестовете за ликвиден риск се изготвят в Банката всеки месец и се обсъждат на редовни заседания на Комитета за управление на активите и пасивите. Резултатите от проведените стрес тестове се докладват на ръководството на Банката, което проверява дали поетите от Банката рискове отговарят на предварително зададения апетит за риск. Докладите за стрес тестове представят обща картина на основните рискове, пред които Банката е изправена или би могла да бъде изправена. Тези отчети наблягат на потенциалните рискове и съдържат също така препоръки за предприемането на възможни контрамерки или действия, ако това се налага. Като отправна точка на процеса по вземане на решения могат да бъдат споменати основните допускания, включени в докладваните сценарии, сравняването на резултатите с тези от предишни стрес тестове, както и текущите пазарни условия. Резултатите от стрес тестовете, както и предположенията, се докладват на Българската народна банка при поискване.

Ръководството на Банката отговаря за предприемането на контрамерки и действия, когато това е необходимо. В зависимост от конкретните обстоятелства, въпросните мерки и действия биха могли да бъдат следните:

- преразглеждане на установените граници, особено когато резултатите от стрес тестовете трябва да бъдат включени в определените от Банката лимити (т.е. изисквания за пазарен риск и техники за намаляване на кредитния риск);
- използване на методи за защита на кредитите;
- намаляване на експозицията или на дейността в определени отрасли, държави, региони или портфейли;
- преглед на капиталовата адекватност;
- задействане на планове за действие в случай на непредвидени обстоятелства;

Веднъж годишно Банката оценява адекватността на стрес тестовете по отношение на промени, засягащи характеристиките на портфейла или бизнес средата.

VI. ЛИВЪРИДЖ

В съответствие с чл.451 от Регламент (ЕС) № 575/2013, „Ти Би Ай Банк“ ЕАД оповестява информация за своето отношение на ливъридж и за управлението на риска от прекомерен ливъридж. Регуляторната рамка Basel III представя отношението на ливъридж като надежден допълнителен измерител към рисково-базираните капиталови изисквания, което се дефинира като мярката за капитал се разделя на мярката за обща експозиция.

	Балансови и задбалансови	Номинална стойност
Общо балансови и задбалансови експозиции, които са част от банковия портфейл, както и експозиции от търговския портфейл, изложени на кредитен риск от контрагента (разбивка в съответствие с рисковото тепло):	791 510	
= 0%	183 279	
> 0 % и ≤ 12 %	0	
> 12 % и ≤ 20 %	20 158	
> 20 % и ≤ 50 %	58 824	
> 50 % и ≤ 75 %	367 517	
> 75 % и ≤ 100 %	65 016	
> 100 % и ≤ 425 %	57 429	
> 425 % и ≤ 1 250 %	0	
Експозиции в неизпълнение	39 287	
Задбалансови позиции с нисък риск и задбалансови позиции с конверсионен коефициент от 0 %, според коефициента на платежоспособност		21 420

VII. ПОЛИТИКА И ПРАКТИКА НА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА

„Ти Би Ай Банк“ ЕАД следва консервативна политика по отношение на възнагражденията.

Всяка година, наред с изготвянето на годишния план и бюджет, или при настъпване на промени в законодателството, Банката, чрез ръководството си, обявява основните принципи на практикуваната от нея политика по възнагражденията.

Основните заплати, получавани от служителите на Банката, са в резултат на изпълнението на техните служебни задачи, задания и отговорности, свързани със съответната длъжност, извършени в рамките на нормално работно време и при нормални условия на труд. Възнагражденията се изплащат единствено в парични средства, чрез банков превод. Системата на заплащане на труда в Банката се базира на периоди от време и е обвързана с раздаването на бонуси.

Основната заплата представлява възнаграждение за изпълнението на определени служебни задачи и задължения, които са част от съответната длъжност и отговарят на корпоративните стандарти за извършване на задълженията съгласно зададеното количество, качество и краен срок.

Средствата за работна заплата, дължима за конкретен период от време, се използват за формиране и изплащане на:

- основните месечни заплати по трудови договори;
- допълнителни и друг вид възнаграждения (основно на служители по продажбите)

Възнаграждения	янв.17	фев.17	март.17	апр.17	май.17	юни.17	коли.17	авг.17	сеп.17	окт.17	нов.17	дек.17	Общо
Общо възнаграждения в хил. лв.	2 440	2 346	2 720	2 837	3 227	2 870	2 998	3 230	3 195	3 217	3 290	3 514	35 884
% постоянни възнаграждения нетни	73%	77%	69%	71%	76%	69%	79%	68%	69%	70%	71%	71%	72%
% променливи възнаграждения нетни	20%	15%	24%	23%	18%	25%	14%	26%	25%	24%	23%	23%	22%

Допълнителните и друг вид възнаграждения се прилагат основно за персонала зает с директни продажби и събирамост на лоши вземания. Висшето ръководство на Банката няма договорени променливи възнаграждения. Средствата за годишната работна заплата са включени в бюджета на банката.

VIII. ОПОВЕСТЯВАНЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛ. 70 ОТ ЗАКОНА ЗА КРЕДИТНИТЕ ИНСТИТУЦИИ

	България	Румъния		
Наименование	Ти Би Ай Банк ЕАД	Ти Би Ай Банк - клон Букурещ	Ти Би Ай Кредит АЙ ЕФ ЕН С.А.	Ти Би Ай Лизинг АЙ ЕФ ЕН С.А.
Описание на дейността	Кредитна институция	Кредитна институция	Дружество за кредитиране	Лизингово дружество
Размер на оборота	97 494	12 518	48 173	2 759
Брой служители на пълен работен ден	733	105	736	19
Финансов резултат от дейността преди данъчно облагане	35 158	-1 287	7 262	1 597
Начислени данъци върху финансовия резултат от дейността	3 321	0	1 370	201
Доходност на активите	5%	0%	14%	27%

Валентин Гърбов
Изпълнителен директор

Александър Димитров
Изпълнителен директор